

Francisco de Goya

Francisco de Goya: el pintor

Fuendetodos, Aragó 1746 - Bordeus 1828)

Pintor i gravador aragonès. Es formà a Saragossa, al taller de José Luzán. Anà pel seu compte a Roma (1771), i en tornar, pintà el cor de la capella de la Mare de Déu, al Pilar (1772), i decorà la cartoixa d'Aula Dei. El 1774, ja residia a Madrid i fou cridat per A.R.Mengs a fer cartons per a tapissos. Durant aquells anys, gravà diverses obres de Velázquez, i pintà l'Autoretrat a contrallum (~1775-80), un Crucifix (1780), i a Saragossa decorà una de les cúpules del Pilar. Tornà a Madrid, on pintà un altar de San Francisco el Grande, i retratà el comte de Floridablanca (1783), i la Duquessa d'Osuna (1785). El 1786 era ja pintor fix de Carles III, i continuà fent cartons de tapís. En pujar al poder Carles IV (1789), esdevingué pintor de cambra.

La convalescència d'una greu malaltia (1793), que li provocà una sordesa crònica, li permeté de fer diverses obres on pogué expressar-se amb llibertat (Corral de folls, 1794). Retratà la duquessa d'Alba (1795), gravà els Capritxos (1797-99), i féu els frescs de l'ermita de San Antonio de la Florida (1798). Compongué l'extraordinari grup de La família de Carles IV (1800, Prado), i treballà per Godoy: la Comtessa de Chinchón (1800), i potser les cèlebres Maja (~1803-05, Prado).

Durant l'ocupació francesa, féu un retrat de Josep I, petits quadres inspirats en la guerra El gegant (~1810-12), i gravà Els desastres de la guerra. A la tornada de Ferran VII (1814) pintà: El dos de maig, Els afusellaments de la Moncloa i La junta de Filipines. Féu molts altres retrats i la tercera sèrie d'aiguaforts: la Tauromàquia. Reprengué el tema religiós en l'Última comunió de Sant Josep de Calassanç (1819). En la convalescència d'una nova malaltia, gravà els Disbarats (1819), i pintà un autoretrat (1820) i l'al·lucinant sèrie de les pintures negres (1821-22). per a la seva propietat, la Quinta del Sordo,

El 1824, s'establí a Bordeus, on féu retrats i litografies de tema taurí, i hi restà fins a la mort. La seva capacitat d'invenió de contingut i de renovació de recursos formals, i el seu perfecte domini del color el fan difícilment classificable, precursor de les principals tendències posteriors.

Bibliografia: Enciclopèdia Compacta 2000: l'enciclopèdia del mil·lenni . Interacció Editorial [etc.], 2002

Ajuntament de
Salt

Biblioteca Jaume Ministral i Masià - Manuel de Falla, 26 - Salt
Tel. 972 24 03 22 - <http://www.bibgirona.net/salt> - bibsalt@ddgi.es

Descobrim la música amb la Natàlia Nadal

A la biblioteca Jaume Ministral i Masià,
escollirem música, veurem quadres i descobrirem
cànons estètics, creences, vivències, anècdotes i
més coses en què moltes vegades
músics i pintors han coincidit.

Goya i Beethoven

Ludwig van Beethoven

Ludwig van Beethoven: el músic

(Bonn 1770 - Viena 1827)

Compositor alemany d'origen i de cognom flamencs.

Anà a Viena a rebre lliçons de Mozart i posteriorment de Haydn, Schenk, Albrechtsberger i Salieri. Ben aviat sobresortí pels seus dots de compositor i de pianista.

Lenz fou el primer musicòleg a distingir tres estils o maneres dins l'obra de Beethoven.

En la primera (fins el 1800), les seves obres no es distingeixen, formalment, de les de Haydn i de Mozart, però tenen trets originals molt característics; les obres més destacables són les primeres sonates per a piano, els dos primers concerts per a piano i orquestra, la primera simfonia, els quartets opus 18, i el cèlebre Septet opus 20. Cap a la fi d'aquesta època se li manifestà la sordesa, que acabà esdevenint total.

En la segona etapa (1801-1814) reformà l'estructura clàssica de la simfonia, substituint el minuet per un scherzo que permetia una major llibertat en la composició. Entre el 1804 i el 1808 compongué quatre simfonies, de la Tercera a la Sisena. La Setena i la Vuitena aparegueren simultàniament l'any 1812. Mentrestant, havia publicat el seu Concert per a violí i els tres darrers per a piano i orquestra, així com els tres quartets Rasmovski, opus 59, i l'òpera Fidelio. D'aquesta època són també algunes de les seves sonates més famoses: l'Appassionata, opus 57, per a piano, i la Sonata a Kreutzer, opus 47, per a violí i piano. Tot i respectar la forma clàssica de la sonata, l'amplià i desenvolupà els temes amb una extensió desusada fins aleshores.

En l'última fase de la seva vida (del 1815 endavant), creà les darreres sonates per a piano, com la Hammerklavier, opus 106, els últims i aleshores incompresos quartets, la Gran Fuga per a corda, opus 133, la Missa Solemnis en re major i la Novena Simfonia, en l'últim moviment de la qual introdueix, per primer cop, la veu humana.

La seva influència sobre generacions venidores fou inesborrable, car promogué la transformació de la música occidental, de la qual és, potser, el compositor més representatiu.

Bibliografia: Enciclopèdia Compacta 2000: l'enciclopèdia del mil·lenni. Interacció Editorial [etc.], 2002

Audició

- Simfonia núm. 7, 2n moviment
- Simfonia "La Sorpresa", 3r moviment (de F.J.Haydn)
- Septet en Mi b Major
- Concert núm. 5, "Emperador", 1r moviment
- Missa Solemnis (fragment)
- Simfonia núm. 5, 1r moviment
- Simfonia núm. 3, "Heroica", 1r moviment
- Sonata per a piano núm. 32, 1r moviment
- Simfonia núm. 9, final

Discografía d'en Beethoven

- ▶ *Babies 3* : contribuye al desarrollo de tu hijo a través de Beethoven
- ▶ *Baby Beethoven* : música para estimular el cerebro de tu bebé
- ▶ *Concierto para violín y orquesta, Op. 61 ; Romanzas para violín y orquesta No. 1 y 2 / Ludwig van Beethoven ; Orquesta del Concertgebouw de Amsterdam ; director: Sir Colin Davis [1a obra] ; New Philharmonia Orchestra ; director: Edo De Waart*
- ▶ *Fidelio / Beethoven ; Meier, Domingo, Struckmann, Pape ... [et al.] ; Staatskapelle Berlin ; [conductor:] Daniel Barenboim*
- ▶ *Klaviersonaten / Beethoven ; Sviatoslav Richter, Klavier*
- ▶ *Piano concertos no. 2, no. 5 "Emperor" / Beethoven ; Maurizio Pollini, piano ; Wiener Philharmoniker ; Eugen Jochum, [conductor] [1st work] ; Karl Böhm, [conductor] [2nd work]*
- ▶ *Sinfonía No. 1 en Do Mayor, Op. 21 ; Sinfonía No. 8 en Fa Mayor / Beethoven ; Orquesta Filarmónica de Eslovaquia ; director: Bystrík Režucha*
- ▶ *Sinfonía No. 2 en Re Mayor, Op. 36 ; Sinfonía No. 4 en Si Mayor, Op. 60 / Beethoven ; Orquesta Sinfónica de Radio Praga [1a obra] ; director: Ferdinand Canonovich [1a obra] ; Orquesta Sinfónica de Radio Ljubljana [2a obra] ; director: Anton Nanut [2a obra]*
- ▶ *Sinfonía No. 3 en La mayor, opus 55 "Eroica" ; Ludwig Van Beethoven ; Wolfgang Amadeus Mozart. Sinfonía No. 40 en Sol menor, Kochelverzeichnis 50 ; Staatskapelle de Prusia ; Herbert von Karajan, [director]*
- ▶ *Sinfonía No. 3 "Heroica" en Mi bemol Mayor / Beethoven ; Orquesta Filarmónica de Eslovaquia ; director: Zdeněk Košler*
- ▶ *Sinfonía No. 5 "El Destino" en Do Menor, Op. 67 / Beethoven ; Orquesta Sinfónica de Bratislava ; director: Ondřej Lenard*
- ▶ *Sinfonía no. 5 en do menor, opus 67 / Beethoven ; Süddeutsche Philharmonie Orch. ; director: Hans Swarowski*
- ▶ *Sinfonía No. 5, Op. 67 ; Sinfonía No. 7, Op. 92 / Ludwig van Beethoven ; Orquesta del Gewandhaus de Leipzig ; director: Kurt Masur*
- ▶ *Sinfonía No. 6 "Pastoral" en Fa Mayor, Op. 68 / Beethoven ; Orquesta Sinfónica de Radio Liubliana ; director: Ludovít Rajter*

- ▶ *Sinfonía No. 7 en La Mayor, Op. 92 / Beethoven ; Orquesta Filarmónica de Eslovaquia ; director: Libor Pešek*
- ▶ *Sinfonía No. 7 en La mayor, opus 92 / Ludwig Van Beethoven ; Staatskapelle de Berlín ; [director:] Herbert Von Karajan*
- ▶ *Sinfonía No. 9 en re menor, Op. 125 "Coral" / Ludwig van Beethoven ; A. Tomowa-Sintow, soprano ; A. Baltsa, contralto ; P. Schreier, tenor ; J. van Dam, barítono*
- ▶ *Sinfonía No. 9 en re menor, opus 125 / Ludwig van Beethoven ; Filarmónica de Viena ; [director:] Herbert von Karajan*
- ▶ *Sonata No. 14 "Claro de luna" ; Sonata No. 8 "Patética" / Ludwig van Beethoven ; Daniel Barenboim, piano*
- ▶ *Triple concerto / Beethoven ; Brahms ; Oistrakh, violin. Double concerto ; Rostropovich, violoncello ; Richter, piano*

Bibliografía de Goya

- ▶ *El Arte de Goya ; seguido de La otra visita al Museo del Prado / Eugenio d'Ors*
- ▶ *Francisco de Goya : vida y obra / Elke Linda Buchholz*
- ▶ *Francisco de Goya ; [texto biográfico: Gregorio Gallego ; textos complementarios y documentación: Manuel Baldomero y Gloria Martínez]*
- ▶ *Goya : su vida, sus obras / por Joaquín Pla Cargol*
- ▶ *Petita història de Goya / Lydia Martín ; [il·lustracions:] Pilarín Bayés*
- ▶ *Vida de don Francisco Goya y Lucientes / Fernando Castán Palomar*

Adreces d'internet

El sitio de Ludwig van Beethoven

<http://www.lvbeethoven.com/index_Es.html>

Ludwig van Beethoven, the magnificent master

<[Http://raptusassociation.org/](http://raptusassociation.org/)>

Exposición virtual de Goya

<[Http://www.bne.es/Goya/home_goya.html](http://www.bne.es/Goya/home_goya.html)>

Info96Goya

<[Http://goya.unizar.es/InfoGoya/MainMenu.html](http://goya.unizar.es/InfoGoya/MainMenu.html)>